

ljenega navadnega mila. Vse to skupaj kuha se potem eno uro, da prav dobro prevreje. Potem se prelije v večji lonec, v katerem je 8—10 litrov vode, ter se dobro premeša. Kadar se hoče rabiti, vzame se precej velika skleda z nekaj te tekočine, v katero se vršički z ušicami namakajo. Po izkuhi teh trščic se uši omotijo, s penami od mila pa prevlečejo, da čez malo časa poginejo. Napravil sem si te zmesi in bil sem z uspehom prav zadovoljen. Kjer se ni dalo pripogibati in v skledo namakati, poskropil sem drevesa z vinogradno škropilnico vsak drugi ali tretji dan. Že v 24 urah bile so na namočenih in poskropljenih drevescih vse uši mrtve. Zategadelj bodi vsem posestnikom ta pomoček toplo priporočen.

Goričan.

Detelja in nje raba.

Pač pogostokrat se vpraša, kako naj se detelja uporablja, ali zelena ali suha. Dasiravno ima zelena klaja deteljina po letu nasproti suhi, posebno pri kravah, precejšnje prednosti, mora se vendar pritrditi, da ima tudi slabe strani, kakor na primer nejednakomernost in večjo potratno kreme, temu se pak more lahko s primernimi sredstvi v okom priti. Največja krivda, ki se pripisuje polaganju zelene detelje, je pač to, da povzroči tako krmljenje ne malo nejednakomernost v klaji. Zelena detelja nima namreč vedno suhih tvarin v isti meri v sebi, posebno pa se spreminja hranilna snov po razni starosti detelje.

Bolj ko je stara, manje ima dušičnatih snovij, več pa snovij brez dušika, največ pa vlaken.

Na drugi strani je dokazano, da detelja ni vsekdar enakomerno prebavna in sicer se ta prebavljivost nekako tako spreminja, da je mlada detelja precej bolj prebavna, kakor starejša. Najbolj je torej, kar nas izkušnja pouči, da se detelja takrat pokosi in zelena porabi, ko najlepše cvete. Brž ko odcvete, že ni več prebavna in nikakor ni pametno, deteljo predolgo na njivi pustiti.

Pomisliti je še treba, da gre veliko preveč detelje, ako ti se čisto sama živini polagala in če hoče gospodar živino do sitega napasti. Neobhodno je torej še kake druge treba, ki se naj primerno z deteljo meša in tako nekako preveliki potrat kreme izogne. Najboljše je rezanico mešati z deteljo in sicer, dokler je detelja mlada, naj se vzame primerno več slame, kakor pozneje, ko postaja detelja starejša. Na enkrat sama zelena klaja z deteljo bi ne bila nikakor zdrava, povzročila bi razna motenja pri prebavanju in pogostokrat celo kako nevarno bolezen.

Kako naj se primerno meša detelja in slama, kažejo nam sledeče številke. Kravam se je nekoliko dnij sama cvetoča detelja polagala in sicer obilno, dokler so je hotele. In tako je n. pr. krava s 405 kg povzila največ 74.5 kg, najmanj 56.2 kg, torej posredno blizu 65.1 kg detelje. Vodene snovi detelje so se vselej določile, ker so se pogosto spremenjavale. Zopet nam pokažejo številke, koliko se je suhega hranila povzilo in sicer ne več, kakor 15.65 kg in ne manj ko 12.05 kg na dan. — Drugokrat pa se je detelja zmešala s slamo in sicer tako, da je bilo slame jedna petina vse klaje. Pri tem porabilo se je na dan okoli 12 kg suhih tvarin. Na 1000 kg žive peze prišlo je 26 kg. — Mleka pa so krave pri obeh slučajih dale skoraj jednako mero in sicer pri krmljenju s samo deteljo 0.96 kg, z mešanico 0.92 kg. In vendar je krma v drugem slučaju mnogo bolj po ceni, kakor v prvem.

Tudi kakovost mleka ni bila jako različna. Pri sami detelji dalo je 100 kg mleka 3 $\frac{3}{4}$ kg surovega masla, pri mešanici pa nekaj čez 3 $\frac{1}{2}$ kg. Ta mala razlika se pač povzroči, ker se pri kravi razloček časa hitro pozna.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 3. julija v Mariboru. Dne 5. julija na Ptui. Dne 6. julija v Kaplji in v Spielfeldu. Dne 8. julija pri Sv. Juriju na Pesnici, na Hajdinji, v Pišecah in pri Sv. Emi nad Podčetrtkom.

Dopisi.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. (Bralno društvo.) Ko sem v štev. 12. »Slov. Gosp.« nekoliko orisal narodno stanje, nisem imel nade, da se bo moja, na koncu sestavka izražena želja tako hitro začela pri merodajnih krogih Jursinskih uvaževati, kakor se je — hvala Bogu — zgodilo. Naše polit. narod. gosp. društvo začelo je uspešneje delovati, kajti imelo je na binkoštni ponedeljek svoje drugo letošnje zborovanje. Tudi to nekaj pomeni in če se ne motim, hoče društvo zopet delavneje postajati. Nočem o tem zborovanju dalje govoriti, ampak opozorim cenjenega čitatelja na vrlo dober dopis iz našega kraja, v 24. štev. tega lista. Gosp. Jursinski je prav mično popisal to zborovanje, oziroma zabavo in konečno tudi z jednatimi besedami položil na srca Lovrenčanov nekaj svojih mislij. Najvažnejša točka — tako se vsaj meni dozdeva — bil je nasvet, ustanoviti bralno društvo. Da, tega nam je potreba, kot ribi vode. Ni res, kakor mislijo nekateri, da je naše ljudstvo za društveno življenje še premalo izobraženo, ampak krivda mlačnosti in zaspanosti v narodnem oziru je, da nimamo »pripravnega« društva. Da se za naše dosedanje pol. narod. gosp. društvo ni prebivalstvo dosti brigalo, je uzrok ta, ker se je za polit. društvo premalo godno, kajti preprosti narod mora se vendar na višjo stopinjo narodne prosvete povspeti, če hoče delovati na takem polju, kakoršno pripada polit. društvom. Tudi tukaj moramo delati po izreku: »Od lažjega do težjega«. Najpoprej morali bi imeti bralno društvo, in še le potem lahko nastopi kako politično. Gosp. Jursinski piše: »Udeležba zadnjega zbora je kazala le zaspanost in mlačnost do vsega narodnega dela«. Da ni bila udeležba sijajna, je seveda nekoliko mlačnost in zaspanost kriva, ali vsemu pa tudi ne. Naše ljudstvo je ubogo, pregleda vsak krajcar po večkrat, predno ga izda, kajti ono mora varčevati. Razumljivo je, da potem ne gre rado tja, kjer ne pričakuje sebi primerne zabave. Ker pa je tudi mlačno in zaspano, ustanovimo kmalu bralno društvo, ki naj bo podlaga daljšemu narodnemu življenju. Mislim, da bo zanimanje za bralno društvo med prebivalstvom prav živahno; posebno naša mladina bo prav hlastno segala po knjigah in časnikih. Sicer pa je v prvi vrsti potrebno, da se bralno društvo ustanovi. Torej na delo! Posebno sedaj bil bi za to čas, ko imamo v naši sredini dva mlada, za vsako narodno stvar požrtvovalna moža, namreč č. g. kaplana in pa gospoda učitelja. Še nekaj, skoraj bi pozabil. Ko se ustanovi bralno društvo, naročili si bomo gotovo več slovenskih časnikov, a pozabiti ne smemo nemških. Naša mladina se v III. razredu nekaj mesecev sem prav pridno vežba v blaženi nemščini in ne bo dolgo, da bodo razumeli naši otroci nemške knjige in časnike. S tem, da bodo čitali te edino kulturonosne stvari, povzdignilo se bode naše ljudstvo kar čez noč na zelo visoko stopinjo omike. Čast, komur čast! Lovrenčani, akoravno je naša fara precej daleč od nemške meje, vendar se tudi pri nas nemčuri, in da se to odpravi, bodi nam prva skrb. Pokažite vsi, posebno pa ti, mladina, da si ponosna na svoj jezik, premili slovenski, da ljubiš deželo materino in da deluješ njej v korist. To pa bode pokazali najlepše, če prav obilno pristopite k bralnemu društvu, ki se bajé kmalu osnuje. Naprej zastava Slave!

Iz Prihove. (Napredovanje.) Ob sv. birmi se je na premoženju, telesu in duši veliko zboljšalo pri nas in se sploh povsod zboljša. Naša farna cerkva je bila leta 1887 zmalana, zdaj so jo še bolj olepšali. Izpod zvonice so toliko zemlje izvozili, da je ondi tlak ravno tako visok, kakor v cerkvi, poprej je bil za pol metra viši, odstranili so dvojne razklopotane stopnice in nove vložili. Vrat je šest novih naretil, popravljena je miza Gospodova, kupljeno novo nebo, tepih in nekaj posodve za cerkvo, orglje vglasbene, prenovljeno župnišče in kaplanija, nove so stopnice k cerkvi in železo ob strani, nasipan ves prostor na severni strani cerkve ter pred župniščem, cerkva vsa od zunaj prebeljena. Dela je bilo za celega moža. Dolgo smo zdihovali, da bi se kaj za cesto storilo. Komur so se zobje majali, bi jih bil skorej lahko zgubil, če se je po njej poprej vozil, zdaj je nekaj boljše. Ne more se pa reči, da so bili ljudje nemarni; radi bi bili vozili, pa morajo skoz Konjiško faro v Žiće po kamenje hoditi; od naše cerkve je do tistod, kjer se lomi kamenje, dobrih pet četrtnih ure. Upamo, da bote še tisti nekoliko vozov pripeljali v nekatere jarke, ki še niste. — Kar sem našel, ta popravila ostanejo za dalje časa. Ravno za veseli birmski dan, koliko so pridni ljudje storili, kar se bo zopet v kraj spravilo! Slavolok so postavili na Vrhovjah, na Prelogah, Krizancih, v Pobreži, pri šoli in pri cerkvi, poleg slavolokov so stali mlaji z banderi, in blizo tam so streljali. Kako pretresa človeka bobnenje iz možnarcev, in veselo zvonjenje in toliko kinča! Na Prelogah so se poklonili premil. knezoškofu s temi besedami na slavoloku:

Srca pesem slavovita proti nebu se dviguj,
Slavnih vancev krasna kita srečni dan nam oznanjuj,
Ko prevzvišeni vladika, cerkveni knez, Mihael,
Nadpastir naših duš in dika, je na Prihovo dospel.

Mil. knezoškofa smo pričakovali pri šoli. Tam so nas blagoslovili in potem smo molili do cerkve. Ob prihodu v cerkvo so dobro vajene pevke zapele z gladkim glasom: Ecce sacerdos magnus — glej, velik duhoven! Ko so bili otroci izprašani iz krščanskega nauka, smo se razšli. Hvalevredno so se drugi dan ljudje obnašali, da so v cerkvi ostali pri izpraševanju. Čemu se bati svojega višega pastirja! Še več ljudij ima dobiček ob birmi. Opraviti so imeli zidarji, mizarji, malarji, trgovci, ki so blago prodajali, krčmarji, lečetarji, medicarji, peki, birmski otroci, ki so dobili bukvice, molke, denarja, boljo obleko in obutalo, rokodelci, ki so jim delali: cerkva sploh skrbi tudi za telo, ko priganja za dušo delati, in vsi ti ljudje bi naj cerkvo iz vsega srca spoštovali, ko jim ona toliko koristi in z večim veseljem v njo hodili. Tudi berači se take dni lahko veselijo. Največ se pridobi ob birmi za dušo. Starši in otroci se bolj učijo, da bi znali bolje odgovarjati škofu in vredni postali milosti sv. birme. Pri sv. spovedi se jim grehi odpustijo, veliko jih pristopi k sv. obhajilu, koliko dobrih sklepov naredijo, da bojo hitreje ubogali, se vestnejše učili, slišijo resnobnejše opominjanje, dobijo bukvice, molke, da bodo lažje in več Boga častili.

Iz Trnovelj. V ponedeljek, dne 3. julija popoldne ob dveh je strela vdarila v uto, kjer se dela opeka, pri posestniku Jožefu Pilihu v Trnovljah. Uta je zgorela, v njej so bili trije delavci pri delu in eden je mimogrede tam vedril. Vsi štirje so tako srečni bili, da se ni nobenemu nič hudega zgodilo, samo tožijo, da jih glava boli, ter se je vsakemu zdelo, da mu je nekaj na glavo priletelo. Nagle in neprevidene smrti reši nas, o Bog!

Iz Ljutomera. (Središčanom.) V četrtek, dne 29. junija se je zbralo več zastopnikov gasilnih društev v skupno zborovanje v našem trgu. Vdeležba je bila pičla. Naša slovenska gasilna društva se niso vdeležila, kar je v sedanjih razmerah popolnoma razumljivo. Pač pa so prišli zastopniki Središkega gasilnega društva, ki

je pre-tudi slovensko. Dobrosrčni ljudje pravijo, da je Središče naroden trg in mi smo dozdej vedno mislili, da je ondoto gasilno društvo tudi tega duha. A zmotili smo se. Tukaj so Središčanci krepko popevali »Gut heil!«, svoj lep domači »Na zdar!« ali pa »Pomoz' Bog« so brzkone pozabili. Ko jih je Cvensko gasilno društvo povabilo na svojo slavnost, ni bilo niti enega Središčanca. Z veseljem smo jih pričakovali, no danes še le vemo, zakaj jih ni bilo. Prepričani smo, da je v Središči vsaj nekaj prav zavednih narodnjakov, ki gotovo ne odobravajo takega postopanja. Prava narodnost se ne sme kazati v takem polovičarstvu. Tudi tu naj velja: »Svoji k svojim!« Od srca želimo, da bi prišel v Središko gasilno društvo takšen zrel duh, kakoršen živi in se širi po naših tukajšnjih slovenskih. Na dveh stolih sedeti ne zdi se nam možato. Središčanci, bodite ali eno ali ovo; mlačnosti pokažite dveri! Ne dajte se voditi od Ormoških nemčurških kričacev! »Pomoz' Bog!« a ne »gut heil!«

Iz Makolj. (Birma.) Željno smo pričakovali 16. dan rožnika, ker ta dan nam je bila sv. birma napovedana. Že predvečer šli smo v obilnem številu našemu mil. knezoškofu več sto korakov od cerkve naproti. Da smo jih spodobno prejeli, zato so si naš častiti gospod župnik veliko skrbi in truda prizadeli, ter so se višji pastir nm in jim prav srčno zahvalili v svojem prelepem govoru na leci na dan sv. birme. Njih besede so tako prijazne, prijetne, ganljive in tehtne, da morajo vsakega mlačneža oživiti, zaslega na pravo pot pripeljati in pravičnega v dobrem vtrditi. Daj mili Bog jim obilo blagoslova in ohrani nam jih mnogo, mnogo let!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Grof Taaffe se je mudil te dni na Dunaji in pravijo, da je sedaj dognano, kako hoče vlada spraviti stvari na Češkem zopet v pravo tir. Dobro, če le ne bode preveč na levo, na nemško stran! — V našem cesarstvu je neki sedaj za 330 milj. goldinarjev zlatá; to je lepa vsota, ali še vse premala, če hoče vlada izplačevati v zlatu. — Kaj se more vse po sedanjih šolskih postavah goditi, vidi se na Dunaji: tu se okrajni šolski svet ustavlja celo ministerstvu glede na verske vaje na ljudskih šolah, da-si jih po šolski postavi sme cerkev tirjati.

Česko. Skorej po vsej deželi se obhajajo »ljudski shodi«, ali na njih je navadno tako »živo«, da se skorej vsak sklene — po vojaki in se pozapré 50 do 90 ljudij. Kam pridemo, če ne bode kmalu konec hujskanja! Ali za to še ni upanja, kajti nekaterim ljudem hujskanje »nese« in bili bi kmalu ob svoj kruh, ko bi se jim zastavilo hujskanje.

Štajarsko. Knezoškof dr. Zwerger se živijo, toda ni več upanja, da ozdravijo: vsak dan pričakujejo odrešenja — »bele žene«. — Po nemškem delu naše dežele so začeli resno misliti na — divje zakone. V nekateri krajih živi več taci »zakoncev« in župani imajo svoj križ z njimi, toda če ostane župan na poti postave, odpravi že take ljudi ali pred altar ali iz občine. Gosposka stoji na strani županov. Ni pa lahko tudi večje nesreče za občino, kakor so taki ljudje, pripravi za vse hudo.

Koroško. Poleti biva veliko tujcev po raznih krajih te dežele, v novem času pa se vidi med temi največ — krivonosov. Dobrega ti gostje pač ne prinesejo v deželo. — Neslano je govoril poslanec Ghon